

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

В.В.В. Людмила ТРАНЧЕНКО
«*10*» *серпня* 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ОСНОВАМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

Освітній рівень: *другий (магістерський)*

Галузь знань: *І «Транспорт та послуги»*

Спеціальність: *ІЗ «Туризм і рекреація»*

Освітньо-професійна програма: *«Туризм»*

Факультет: *менеджменту*

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання *спеціальності* *ІЗ «Туризм і рекреація»* освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУ, 2025. 26 с.

Розробник: *д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту*

 Олександр ШКОЛЬНИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри менеджменту

Протокол від 20 серпня 2025 року № 1.

Завідувач кафедри менеджменту
20 серпня 2025 року

 Наталія ВЕРНЮК

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол від 20 серпня 2025 року № 1.

Голова Марина ГОМЕНЮК
20 серпня 2025 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <i>Ж «Транспорт та послуги»</i>	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: <i>ЖЗ «Туризм і рекреація»</i>	Рік підготовки: <i>1-й</i>
Змістових модулів – 4		Семестр: <i>1-й</i>
Індивідуальне завдання –		
Загальна кількість годин – 120		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0; самостійної роботи здобувача – 5,5.	Освітній рівень: <i>другий (магістерський)</i> Освітньо-професійна програма: <i>«Туризм»</i>	Лекції: <i>18 год.</i>
		Практичні заняття: <i>22 год.</i>
		Самостійна робота: <i>80 год.</i>
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: <i>залік</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті.

Навчальна дисципліна «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» належить до циклу обов'язкових освітніх компонент, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Туризм» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм».

При вивченні дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» увага зосереджується на вивченні сучасних методів наукових досліджень за умов дотримання принципів захисту прав інтелектуальної власності.

Метою вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є формування комплексу теоретичних знань з питань методології наукових досліджень та основ інтелектуальної власності, що забезпечує формування у студентів вироблення практичних навичок і вмінь щодо вирішення поставлених завдань в процесі здійснення академічної та підприємницької діяльності, вивчення загальних закономірностей та сучасних методів наукових дослідження в сфері обслуговування, урахування в практичній діяльності законодавства щодо інтелектуальної власності.

Предметом вивчення дисципліни є базові методичні засади методології наукових досліджень та інтелектуальної власності, їх головні функції та завдання.

Основними завданнями дисципліни є:

- дослідження сутності та специфіки методології наукових досліджень та інтелектуальної власності у сфері туризму і рекреації;
- освоєння методів наукових досліджень у сфері туризму і рекреації;
- ознайомлення з правилами оформлення результатів наукових досліджень та порядком їх впровадження у практику;
- вивчення вимог щодо дотримання прав інтелектуальної власності;
- виявлення напрямів розвитку інтелектуальної власності у процесі формування національної інноваційної системи;
- забезпечення інтелектуального та соціального розвитку особистості шляхом вивчення правових та економічних засад інтелектуальної власності

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі ОПП: вивчення змісту навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» базується на сформованих компетентностях та програмних результатах, здобутих унаслідок навчання на інших спеціальностях та в неформальній освіті.

Паралельно з вивченням дисципліни згідно структурно-логічної схеми підготовки здобувачів вищої освіти, вивчаються дисципліни: ОК 2 «Інноваційні технології в туризмі», ОК 3 «Управління рекреаційними центрами», ОК 4 «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі», ОК 6 «Українська та іноземна мова професійного спрямування», окремі теми яких взаємодоповнюються і сприяють досягненню спеціальних компетентностей та програмних результатів. Знання, отримані у процесі вивчення даної ОК, допоможуть опанувати матеріал з ОК 8 «Державне та регіональне управління туристично-рекреаційною галуззю», ОК 12 «Управління проєктами в туризмі», а також дисципліни з циклу вільного вибору, освітній контент яких підсилює формування компетентностей та очікуваних програмних результатів з «Методології наукових досліджень з основами інтелектуальної власності».

Зміст навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» охоплює широке коло питань: провідні наукові підходи до розуміння сутності методології наукових досліджень; ідентифікація відмінностей наукового пізнання від звичайного, поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження; вивчення методів теоретичного узагальнення емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах теоретичного знання; ознайомлення з основними етапами наукового дослідження і логікою їх пізнавального циклу; освоєння навичок планування науково-дослідної роботи магістрантів; вивчення порядку обґрунтування теми дослідження, проведення наукового дослідження, апробації результатів дослідження у практиці діяльності підприємств-об'єктів дослідження; освоєння навичок систематизації результатів дослідження, впровадження результатів завершених досліджень; оволодіння методами визначення ефективності результатів наукових досліджень та її критеріїв; ознайомлення з правилами дотримання принципів академічної доброчесності в процесі науково-дослідної діяльності; освоєння принципів дотримання прав інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні; ознайомлення із законодавчими актами щодо правової охорони об'єктів патентного права; вивчення правил охорони об'єктів авторського права; засвоєння принципів правової охорони засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг.

Вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» передбачає формування та розвиток у здобувачів спеціальних та фахових компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» галузі знань І «Транспорт та послуги» (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.	РН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
		РН 2	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
ЗК 2	Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.	РН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
		РН 2	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
ЗК 4	Здатність розробляти проекти та управляти ними.	РН 2	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
ЗК 6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	РН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
ЗК 7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	РН 2	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.	РН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

СК 2	Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.	РН 2	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
СК 5	Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.	РН 2	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
СК 7	Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.	РН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
		РН 2	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», наведено у табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2.

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Спеціалізовані концептуальні знання, що містять сучасні наукові здобутки у сфері методології наукових досліджень та основ інтелектуальної власності і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем у сфері туризму і рекреації та на межі галузей знань.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
2	Уміння/навички:		
2.1	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем з	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних	Усне опитування, тестування, розв'язування

	методології наукових досліджень та основ інтелектуальної власності, які необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності .	консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій.	ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
2.2	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у контексті проведення наукових досліджень та забезпечення дотримання норм основ інтелектуальної власності	Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	
2.3	Здатність розв'язувати проблеми у наукових досліджень та основ інтелектуальної власності за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.		
3	Комунікація:		
3.1	Презентація власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців сфери туризму та рекреації.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
4	Відповідальність і автономія:		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за рішення та рекомендації щодо результатів наукових досліджень та дотримання норм інтелектуальної власності які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
4.2	Відповідальність використання власних професійних знань у процесі здійснення наукових досліджень та у сфері інтелектуальної		

	власності, що впливають на діяльність суб'єктів бізнесу у сфері туризму та рекреації, враховуючи крос-культурні аспекти.		
--	--	--	--

Таблиця 2.3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
РН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
РН 2	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень

Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття

Поняття про діяльність людини: пізнавальну (гносеологічну), аксіологічну, праксіологічну. Наука як результат і особливий вид пізнавальної діяльності людини.

Діалектика як система принципів, законів і категорій. Закони та категорії діалектики в науковому дослідженні. Поняття принципів діалектики та їх роль у науковому пізнанні. Принцип об'єктивності, всебічності та взаємозв'язку, розвитку, історичного й логічного в науковому пізнанні.

Формальна логіка у науковому пізнанні. Поняття про логічний закон. Закони логіки - форма вираження внутрішніх суттєвих структурних зв'язків наших думок, які відображують закономірні зв'язки буття реального світу. Співвідношення законів формальної та діалектичної логіки. Закон тотожності, його сутність і об'єктивна основа. Вимоги закону визначеності та однозначності думки у процесі наукового пізнання.

Відмінність наукового пізнання від звичайного, художнього та інших способів пізнання дійсності. Головні ознаки наукового пізнання.

Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального циклу. Виявлення, формування і постановка наукової проблеми як однієї з форм наукового знання. Практичні та теоретичні причини, що зумовлюють постановку проблеми. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.

Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження

Поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження. Методи нагромадження емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах емпіричного знання. Методи спостереження, вимірювання, опису, експерименту та їх роль у дослідженні.

Методи теоретичного узагальнення емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах теоретичного знання. Загальнонаукові та загальнологічні методи наукового пізнання. Аналіз і синтез. Порівняння, абстрагування та узагальнення. Індукція, дедукція та аналогія. Моделювання і формалізація. Системний аналіз. Програмно-цільовий підхід. Комплексні дослідження.

Аксіоматичний і гіпотетико-дедуктивний методи. Порівняльний і структурно-функціональний методи. Логіко-математичний та імовірнісний методи. Історичний і логічний методи. Сходження від абстрактного до конкретного. Емпіричні методи дослідження у групі економічних наук. Ситуаційні методи, що використовуються у менеджменті та маркетингу. Методи порівнянь, групувань, табличних, графічних, балансових, індексних, ланцюгових підстановок. Лінійне програмування. Теорія масового обслуговування. Методи ділових ігор. Контент-аналіз. Кластерний аналіз. Діагностування. Матричний метод. Дисперсійний, комерційний, регресійний аналіз. Прогностичні методи. Методи експертних оцінок. Статичні та динамічні моделі. Методи перевірки результатів наукового дослідження.

Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Види та форми науково-дослідної роботи магістрантів. Класифікація наукових досліджень. Теоретичні, експериментальні дослідження. Фундаментальні і прикладні дослідження. Пошукові, описові, причинно-наслідкові та прогностичні дослідження. Кабінетні і польові дослідження. Дослідження, які проводяться самостійно суб'єктом. Дослідження, що проводяться спеціалізованими дослідницькими фірмами. Дослідження, які проводяться спільно. Науково-дослідна робота (НДР) магістрантів у навчальний та у позанавчальний час.

Реферування літератури. Виконання магістерської роботи. Обґрунтування теми, розроблення її змісту, проведення наукового дослідження, апробація результатів дослідження у практиці діяльності підприємств-об'єктів дослідження. Участь у розробленні держбюджетної та госпдоговірної тематики кафедри. Участь у конкурсах наукових робіт магістрантів, науково-практичних конференціях. Написання наукової доповіді, статті.

Планування науково-дослідної роботи магістрантом. Складання індивідуального плану роботи магістранта. Розроблення календарного плану виконання випускної науково-кваліфікаційної роботи. Розроблення плану впровадження результатів наукових досліджень.

Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику

Систематизація результатів дослідження. Види систематизації результатів дослідження та їх зміст. Докази гіпотези, висновки та рекомендації, науковий експеримент, коригування попередніх пропозицій, літературний огляд дослідження. Викладення висновків та рекомендацій у вигляді реферату, наукової статті, тез доповіді, звіту про виконану науково-дослідну роботу, курсової, випускної магістерської роботи. Види рефератів: наукові, інформативні. Зміст та вимоги до рефератів. Наукова стаття. Звіт про НДР.

Звіт про науково-дослідну роботу, його зміст і методика складання. Сутність звіту з НДР. Архітектура звіту з НДР: титульний аркуш, зміст, список виконавців, реферат, основна частина звіту, висновки, рекомендації, список використаних джерел, додатки. Вимоги до складання звіту згідно з ДСТУ 3008-95.

Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх ефективності. Продукція наукових досліджень: теоретичні й науково-методологічні положення, методики, рекомендації. Кінцеві результати НДР, місце і форми їх застосування. Порядок впровадження результатів НДР у практичну діяльність підприємств. Відповідальність за впровадження НДР. Здавання замовнику НДР. Акти здавання – приймання готової продукції НДР, їх зміст. Впровадження завершених досліджень: дослідне випробування розроблених методик, рекомендацій, інструкцій, положень.

Ефективність результатів наукових досліджень та її критерії. Економічна, науково-технічна, соціальна ефективність. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.

Тема 5. Дотримання принципів академічної доброчесності в процесі науково-дослідної діяльності

Основні риси етики наукової діяльності. Права та обов'язки наукових працівників. Академічна доброчесність.

Принципи та норми етики науки. Новизна наукового знання. Свобода наукової творчості.

Етичні принципи наукової діяльності студентів.

Причини плагіату у студентських наукових дослідженнях. Уникнення плагіату при здійсненні наукових досліджень.

Змістовий модуль 3. Поняття інтелектуальної власності

Тема 6. Поняття інтелектуальної власності

Результат інтелектуальної праці як об'єкт інтелектуальної власності. Відмінності матеріальних і нематеріальних об'єктів власності. Поняття та складові інтелектуального товару.

Поняття і загальні положення про виключні права. Сучасні теорії розуміння правової природи інтелектуальної власності: проприетарний підхід і теорія виключних прав. Еволюція інтелектуальної власності у світі.

Поняття права інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні за Стокгольмською конвенцією 1967 року та Цивільним кодексом України. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Ознаки права інтелектуальної власності. Підстави виникнення прав на результати інтелектуальної творчої діяльності. Роль цивільного права в охороні та використанні її результатів.

Поняття і зміст права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів інтелектуальних правовідносин.

Система законодавства України про охорону інтелектуальної власності.

Змістовий модуль 4. Правова охорона інтелектуальної власності

Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права

Співвідношення понять патентного права та права промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності 1883 року та Угодою ТРІПС. Загальна характеристика законодавства України у сфері патентних прав.

Патент як форма охорони об'єктів промислової власності. Зміст патенту та умови патентоспроможності винаходів, корисних моделей та промислових зразків. Оформлення патенту.

Зміст майнових прав, що впливають з патентів на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Порядок використання та межі чинності патенту.

Особливості правової охорони нетрадиційних результатів інтелектуальної власності.

Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав

Загальні ознаки правової охорони об'єктів авторського права. Умови та межі охорони об'єктів авторського права. Загальна характеристика законодавства у сфері правової охорони авторського і суміжних прав.

Державна реєстрація авторського права як презумпція прав автора. Знак правової охорони авторських прав. Вимоги до оформлення свідоцтва. Умови державної реєстрації суміжних прав.

Особливості правової охорони об'єктів суміжних прав: виконання твору, фонограми, відеограми, програми організацій мовлення. Встановлення правової охорони суміжних прав. Знак правової охорони суміжних прав. Взаємозв'язок охорони суміжних і авторських прав.

Вільне використання об'єктів авторського та суміжних прав. Поняття та визначення змісту майнових та особистих немайнових прав суб'єктів авторського і суміжних прав.

Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг

Поняття та різновиди засобів індивідуалізації. Загальна характеристика актів міжнародного права та національного законодавства у сфері охорони прав на засоби індивідуалізації учасників господарського обігу.

Поняття, ознаки, види торговельних марок (товарних знаків). Реєстрація торговельної марки. Межі чинності охоронного документа на торговельну марку.

Правова охорона назви місця походження товарів. Особливості правової реєстрації прав. Правова охорона на комерційну назву міст. Права на комерційну (фірмову) назву.

Охорона прав на раціоналізаторську пропозицію. Механізм охорони прав. Охоронний документ. Право на винагороду. Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). Особливість ноу-хау як об'єкта інтелектуальної власності. Способи охорони ноу-хау. Захист від недобросовісної конкуренції.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	пз	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень						
Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття	12	2	2			8
Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження	13	2	2			9
Разом за змістовим модулем 1	25	4	4			17
Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти						
Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти	13	2	2			9
Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	15	2	4			9
Тема 5. Дотримання принципів академічної доброчесності в процесі науково-дослідної діяльності	15	2	4			9
Разом за змістовим модулем 2	43	6	10			27
Разом за модулем 1	68	10	14			44
Змістовий модуль 3. Поняття інтелектуальної власності						
Тема 6. Поняття інтелектуальної власності	13	2	2			9
Разом за змістовим модулем 3	13	2	2			9
Змістовий модуль 4. Правова охорона інтелектуальної власності						
Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права	13	2	2			9
Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав	13	2	2			9
Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг	13	2	2			9
Разом за змістовим модулем 4	39	6	6			27
Разом за модулем 2	52	8	8			36
Усього годин	120	18	22			80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 5.1.

Тематика практичних занять з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»

№ з/п.	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
<i>Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень</i>		
1.	Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття	2
2.	Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження	2
<i>Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти</i>		
3.	Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти	2
4.	Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	4
5.	Тема 5. Дотримання принципів академічної доброчесності в процесі науково-дослідної діяльності	4
<i>Змістовий модуль 3. Поняття інтелектуальної власності</i>		
6.	Тема 6. Поняття інтелектуальної власності	2
<i>Змістовий модуль 4. Правова охорона інтелектуальної власності</i>		
7.	Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права	2
8.	Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав	2
9	Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг	2
	Усього	22

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 6.1.

**Завдання для самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни
«Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»**

№ з/п.	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Сутність методології наукових досліджень		
1.	Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття 1.1. Принцип об'єктивності, всебічності та взаємозв'язку, розвитку, історичного й логічного в науковому пізнанні. 1.2. Відмінність наукового пізнання від звичайного, художнього та інших способів пізнання дійсності. 1.3. Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального циклу. 1.4. Виявлення, формування і постановка наукової проблеми як однієї з форм наукового знання. 1.5. Практичні та теоретичні причини, що зумовлюють постановку проблеми. 1.6. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.	8
2.	Тема 2. Рівні та методи наукового дослідження 2.1. Емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження. 2.2. Методи нагромадження емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах емпіричного знання. 2.3. Методи спостереження, вимірювання, опису, експерименту та їх роль у дослідженні. 2.4. Порівняння, абстрагування та узагальнення. Моделювання і формалізація. 2.5. Логіко-математичний та імовірнісний методи. 2.6. Емпіричні методи дослідження. 2.7. Контент-аналіз. 2.8. Прогностичні методи. Методи експертних оцінок.	9
Змістовий модуль 2. Особливості науково-дослідної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти		
3.	Тема 3. Організація науково-дослідної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти 3.1. Форми науково-дослідної роботи магістрантів. 3.2. Пошукові, описові, причинно-наслідкові та прогностичні дослідження. 3.3. Обґрунтування теми, розроблення її змісту, проведення наукового дослідження. 3.4. Апробація результатів дослідження у практиці діяльності підприємств-об'єктів дослідження. 3.5. Написання наукової доповіді, статті. 3.6. Складання індивідуального плану роботи магістранта.	9
4.	Тема 4. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику 4.1. Систематизація результатів дослідження. 4.2. Докази наукової гіпотези. 4.3. Викладення висновків та рекомендацій у вигляді наукової статті, тез доповіді. 4.4. Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх	9

	ефективності.	
5.	Тема 5. Дотримання принципів академічної доброчесності в процесі науково-дослідної діяльності 5.1. Принципи та норми етики науки. 5.2. Новизна наукового знання. 5.3. Уникнення плагіату при здійсненні наукових досліджень.	9
Змістовий модуль 3. Поняття інтелектуальної власності		
6.	Тема 6. Поняття інтелектуальної власності 6.1. Відмінності матеріальних і нематеріальних об'єктів власності. 6.2. Сучасні теорії розуміння правової природи інтелектуальної власності: проприетарний підхід і теорія виключних прав. 6.3. Еволюція інтелектуальної власності у світі. 6.4. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів інтелектуальних правовідносин.	9
Змістовий модуль 4. Правова охорона інтелектуальної власності		
7.	Тема 7. Правова охорона об'єктів патентного права 7.1. Співвідношення понять патентного права та права промислової власності. 7.2. Патент як форма охорони об'єктів промислової власності. 7.3. Зміст патенту та умови патентоспроможності винаходів, корисних моделей та промислових зразків. 7.4. Особливості правової охорони нетрадиційних результатів інтелектуальної власності.	9
8.	Тема 8. Правова охорона об'єктів авторського та суміжних прав 8.1. Умови та межі охорони об'єктів авторського права. 8.2. Особливості правової охорони об'єктів суміжних прав. 8.3. Вільне використання об'єктів авторського та суміжних прав.	9
9	Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів і послуг 9.1. Реєстрація торговельної марки. Межі чинності охоронного документа на торговельну марку. 9.2. Правова охорона назви місця походження товарів. 9.3. Охорона прав на раціоналізаторську пропозицію. 9.4. Охорона ноу-хау як об'єкта інтелектуальної власності.	9
	Усього	80

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в УНУ індивідуальне завдання (ІЗ) є однією зі складових самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Індивідуальне завдання відноситься до різновиду форм науково-дослідної роботи і дає змогу здобувачам вищої освіти опанувати практику вирішення конкретних ситуаційних завдань та здобути навичок дослідницько-пошукової діяльності.

Результати науково-дослідної роботи здобувача можуть бути презентовані у формі: рефератів, презентацій, участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, публікації тез у науковому збірнику за напрямом навчальної

дисципліни, виступу з доповіддю на науковій конференції, участю у неформальній освіті.

Мета індивідуальної роботи з дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» – отримання здобувачем вищої освіти навичок науково-дослідної роботи у сфері обслуговування.

Із виконується студентами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем відповідно до графіка освітнього процесу.

Кількість годин на індивідуальні завдання виділяється із загальної кількості годин, відведених на самостійну роботу.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основний метод навчання – використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Також застосовується поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій в освітньому процесі.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод. Для кращого розуміння матеріалу застосовуються консультації з викладачем та самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2.2).

Матеріали курсу «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=884>.

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі онлайн конференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль включає в себе систематичність та різні активності здобувача на практичних заняттях. Оцінюванню в балах підлягають:

- рівень знань, необхідний для розв'язування ситуаційних завдань, вправ, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання;
- повнота, якість і вчасність виконання завдань;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на занятті;
- активність при обговоренні питань;
- виконання індивідуальних завдань.

Поточний (модульний) контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь здобувачів з того чи іншого модулю.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного модуля. Модульний контроль з даної дисципліни проводиться у формі онлайн тестування на платформі Moodle.

Підсумкова рейтингова оцінка складається із підсумкових модульних рейтингових оцінок.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних здобувачем балів протягом семестру.

Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати завдання за модульним контролем.

9.1. Порядок поточного оцінювання знань здобувачів

Система оцінювання знань, вмінь і навичок здобувачів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни:

- рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях;
- виконання завдань самостійної роботи, в т.ч. індивідуальні завдання;
- виконання модульних контрольних заходів.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача. Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» – 100. Об'єктами поточного контролю є:

- результативність роботи здобувача з вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях – 5 балів;
- виконання завдань самостійної роботи – 3 бали;
- модульний контроль №1-4 передбачає відповіді на тести.

При оцінюванні виконаних практичних завдань та завдань до самостійної роботи увага приділяється не тільки якості їх виконання але й своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком освітнього процесу).

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку тощо) чи підказок, студент одержує оцінку 0. Списування під час контрольних заходів заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Контроль за модулем проводиться після того як розглянуто теоретичний матеріал та виконано практичні завдання в межах кожного з модулів.

9.2. Контроль та оцінювання активностей здобувача

Знання здобувача оцінюються критеріями, відображеними у табл. 9.1.

Таблиця 9.1.

**Оцінювання обов'язкових видів роботи
та навчально-наукової діяльності здобувача**

№ з/п.	Вид навчально-наукової діяльності	Бали
Обов'язкові види роботи		
1.	Вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях	0-5
2.	Виконання завдань самостійної роботи	0-3
3.	Виконання модульних контрольних заходів	0-6
Додаткові види роботи, в т.ч. ІЗ (за вибором здобувача)		
1.	Участь у вузівському турі студентської олімпіади/конкурсі наукових робіт	5
2.	Участь у всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	5
3.	Призове місце на всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	10
4.	Публікація тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни	5
5.	Виступ з доповіддю на науковій конференції	5
6.	Участь у неформальній освіті	Згідно годин та відповідних тем з курсу

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

При вивченні дисципліни за поточний (модульний) контроль здобувач може набрати максимально 100 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни наведено у табл. 10.1.-10.2.

Таблиця 10.1.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни
«Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»,
у балах**

	Поточний (модульний) контроль													Сума
Кількість балів за модуль	ЗМ 1			ЗМ 2				ЗМ 3		ЗМ 4				
Теми	T1	T2	МК	T3	T4	T5	МК	T6	МК	T7	T8	T9	МК	100
Кількість балів за теми	8	8	4	8	8	8	6	8	2	8	8	8	6	
в т.ч. за видами робіт:														
практичні заняття	5	5		5	5	5		5		5	5			
виконання СРС	3	3		3	3	3				3	3	3		
Бали за додаткову роботу (0-10)														

Таблиця 10.2.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю).

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» містить:

- освітньо-професійну програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення;

Шкільний О.О. Методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної

власності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2025. 24 с.

– завдання для самостійної роботи здобувача і методичні рекомендації щодо їх виконання:

Шкільний О.О. Методичні вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2025. 26 с.

Методичні матеріали для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2025. 12 с.

- засоби діагностики знань та умінь здобувачів вищої освіти;
- завдання для модульного та підсумкового контролю знань;
- рекомендована література;
- модульне середовище для навчання MOODLE.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 30. Ст. 379.
3. Господарський процесуальний кодекс України : від 06.11.1991 р. № 1798-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.
4. Про державне мито : Декрет Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 р. № 7-93. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 13. Ст. 113.
5. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 21. Ст. 218.
6. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. *Голос України*. 31 груд. 2022 р.
7. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 32.
8. Про племінну справу у тваринництві : Закон України від 15.12.1993 р. № 3691-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 2. Ст. 7.
9. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 36.
10. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 34.
11. Про приєднання України до Міжнародної конвенції по охороні нових сортів рослин: Закон України від 02.06.1995 р. № 209/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 22. Ст. 168.

12. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36. Ст. 164.
13. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.1997 р. № 621/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 8. Ст. 28.
14. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 32. Ст. 267.
15. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 1587-III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 24. Ст. 183.
16. Кримінальний кодекс України: від 05.04.2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
17. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 р. № 2953-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 17. Ст. 121.
18. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 18–22. Ст. 144.
19. Цивільний кодекс України : від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40–44. Ст. 356.
20. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. Офіційний вісник України. 2010. № 84. Ст. 2989.
21. Митний кодекс України : від 13.03.2012 р. № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. №№ 44–48. Ст. 552.
22. Кримінальний процесуальний кодекс України : від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9–13. Ст. 88.
23. Антонюк В. С., Аверченков В. І., Малахов Ю. А. Методологія наукових досліджень. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
24. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник. К.:Знання, 2019. 671 с.
25. Басова Ю. О., Кожушко Г. М., Шурдук І. В. Патентознавство та ліцензування. Полтава: ПУЕТ, 2019. 165 с.
26. Вірченко В.В. Інтелектуальна власність. Теоретичні витoki та економічні імперативи розвитку: монографія. К.: Ліра-К, 2018. 488 с.
27. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень. Харків: Право, 2023. 488 с.
28. Дергачова В. В., Пермінова С.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.
29. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник. К.: Алерта, 2019. 492 с.
30. Літвінов О. С. Інтелектуальний капітал підприємства: сутність, оцінка, розвиток: монографія. Одеса: Астропринт, 2019. 392 с.

31. Оборський Г. О., Чістякова І. М., Татакі Д. Д. та ін. Наукова діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність: Підручник. К.: Каравела, 2016. 232 с.
32. Попова Л.М. Хромов А.В., Шуба І.В. Інтелектуальна власність. Підручник. Харків, «Федорко», 2021. 262 с.
33. Самсонов В. В., Сільвестров А. М., Тачиніна О. М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання. К.: НУХТ, 2022. 385 с.
34. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності. К.: НУБіП України, 2016. 355 с.
35. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність: підручник. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.
36. Собко О. М. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства: моногр. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 444 с.
37. Ходаківський Є. І., Якобчук В. П., Литвинчук І. Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: підручник. К. : Центр учбової літератури, 2017. 504 с.
38. Черевко Г.В. Інтелектуальна власність: Навч. посіб. К.:Знання, 2008. 412 с.
39. Швець Ф.Г. Методологія та організація наукових досліджень. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.
40. Юніна М.П. Право інтелектуальної власності. Дніпро: ДДУВС, 2019. 82 с.
41. Heim I. Intellectual Property Management. Interdisciplinary Knowledge for Business Decision-Making. Cham: Palgrave Macmillan, 2023. 112 p.

Допоміжна:

1. Академічна доброчесність: навч.-метод. посіб. / уклад.: Харитонova О.І., Ульянова Г.О., Кирилюк А.В., Галупова Л.І., Бааджи Н.П.. Одеса : Видавництво "Юридика", 2024. 74 с.
2. Антошкіна Л.І., Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень. К.: Знання, 2015. 311 с.
3. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібн. Харків, 2017. 272 с.
4. Зацерковний В.І, Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень. Ніжин : НДУ, 2017. 236 с.
5. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень: навч. посібн. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
6. Новак І.М., Шкільний О. О., Вернюк Н.О. Генезис методології теорії інвестування. Економіка та суспільство. 2021. Вип. № 24. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/183/175>
7. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч.-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с.
8. Стеченко О. В. Проблема академічної чесності в навчальному процесі та науці: досвід Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. Медична освіта. 2016. № 3. С. 93-98.

9. Школьний О.О. Розвиток інноваційних процесів в контексті управління інтелектуальною власністю. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 1. С. 11-15.

10. Школьний О.О. Теоретико-методологічні аспекти дослідження інноваційних процесів у туризмі та гостинності в сільській місцевості. Агросвіт. 2022. № 2. С. 18–23.

11. Штефан О. Цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав: новації законодавства. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2023. №1-2. С. 64-74.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>
2. Українська інформаційна система. URL: <http://www.utis.com.ua>
3. Міністерство культури та стратегічної комунікації України. URL: <https://mcsc.gov.ua/>
4. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
5. The World Tourism Organization (UNWTO). URL: <https://www.unwto.org>
6. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал. URL: Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>
8. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
9. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в УНУ. Визнання результатів навчання можливе за умови участі в таких активностях як програми академічної мобільності, навчання неформальній та/або інформальній освіті тощо.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25% освітньо-професійної програми.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом

добросовісності УНУ. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ В РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ

Відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУ, у робочій програмі з ОК «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» оновлено структуру та зміст навчальної дисципліни, переглянуто методичне забезпечення, доповнено список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси.